

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Fundamentos de Dereito Financeiro	Código	612G01018	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
1º e 2º Ciclo	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito Público			
Coordinación	Calderon Carrero, Jose Manuel	Correo electrónico	jose.calderon@udc.es	
Profesorado	Alvarez Barbeito, Pilar Calderon Carrero, Jose Manuel Quintas Seara, Alberto	Correo electrónico	pilar.alvarez@udc.es jose.calderon@udc.es alberto.quintas@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia céntrase na análise dos aspectos troncales do Dereito Financeiro e Tributario, examinando fundamentalmente os elementos esenciais dos tributos, así como os procedementos de aplicación dos mesmos.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
-Coñecemento do sistema tributario español	A1 A6		
-Análise dos elementos esenciais do tributo.	A1 A7 A10		
-Estudo e aplicación dos procedementos tributarios.	A4 A8	B6 B7 B9	C5 C7
-Aplicación práctica dos coñecementos adquiridos.	A8 A9 A10 A11	B7 B9 B10 B13 B2 B3 B4	C3 C6 C8

Contidos	
Temas	Subtemas

I. INTRODUCCIÓN.

LECCIÓN 1.

O Dereito Financeiro: concepto e contido.

II.- TEORÍA DO GASTO PÚBLICO (DEREITO ORZAMENTARIO).

LECCION 2:

Contido e estrutura dos Orzamentos Xerais do Estado. O problema da natureza xurídica da Lei de Orzamentos. O ciclo orzamentario.- Principios que rexen a formación do Orzamento. Execución e control do Orzamento.

LECCION 3

Orzamentos dos Organismos autónomos. Os Orzamentos dos CC.AA e das entidades locais.

III.- Os INGRESOS PUBLICOS.

LECCION 4

Estrutura do poder tributario no Estado español. Os principios constitucionais. Os principios de xeneralidade, capacidade contributiva, igualdade, progresividade e non confiscatoriedad.

LECCION 5

Os ingresos públicos. Concepto e clases. Ingresos de Dereito privado. Os ingresos de Dereito público. O tributo. Concepto e clases. Impostos, taxas e contribucións especiais. Distinción entre taxas e prezos públicos. A parafiscalidad.

LECCION 6

As fontes do Dereito Financeiro. Nocións xerais.A Constitución. A Lei. O principio de legalidade tributaria. O Decreto-Lei. A delegación lexislativa e a deslegalización. O regulamento. Os convenios internacionais en materia tributaria. O Dereito da Unión Europea. Outras fontes.

LECCION 7

Eficacia das normas tributarias no espazo e no tempo.

LECCION 8

A aplicación da norma tributaria. A interpretación da norma tributaria. O conflito na aplicación da norma.

LECCION 9

A relación xurídica tributaria e a obrigaón tributaria. O feito imponible. A exención tributaria.

LECCION 10

Suxeitos da obrigación tributaria. Suxeitos pasivos (contribuíntes e substitutos), responsables e sucesores nas débedas tributarias.

Capacidade de obrar tributaria. Representación. Domicilio fiscal.

LECCION 11

A base imponible. Métodos e réximes de determinación da base imponible. A base liquidable. Tipo de gravame. A cota tributaria. A débeda tributaria en sentido amplo.

LECCION 12

Extinción da obrigación tributaria. Pago. Adiamento e fraccionamiento do pago. Prescrición. Compensación.

LECCION 13

Os procedementos tributarios: consideracións xerais e normas comúns. Os deberes de colaboración do suxeito pasivo e de terceiros. O deber da Administración de informar e asistir ao contribuínte no cumprimento das obrigacións tributarias. As consultas á Administración. Proba. Notificacións. Entrada no domicilio dos obrigados tributarios.

LECCIÓN 14

Os procedementos de xestión tributaria. Declaración tributaria e declaración-liquidación. A liquidación tributaria.

LECCION 15

A comprobación no ámbito da xestión tributaria.

A Inspección tributaria. Organización, funcións e procedemento. Documentación da actuación inspectora.

LECCION 16

A recadación da débeda tributaria en período voluntario. O ingreso extemporáneo voluntario. Procedemento de prema. Oposición á execución, tercerías e suspensión da execución.

LECCION 17

A revisión de actos en vía administrativa. Procedemento de declaración de nulidade. Revogación e revisión de actos tributarios. Declaración de lesividade. Procedemento de devolución de ingresos indebidos. O recurso de reposición previo ao económico-administrativo. As reclamacións económico-administrativas.

LECCION 18

Infraccións tributarias: natureza e clases. Elementos: acción, tipicidade, antijuridicidade, culpabilidade.

As sancións tributarias. Clases. O procedemento para a aplicación das sancións tributarias. Os delitos contra a Facenda Pública.

LECCION 19

O sistema tributario español. Concepto e caracteres. Estrutura.

I. INTRODUCCIÓN.

LECCIÓN 1.

O Dereito Financeiro: concepto e contido.

II.- TEORÍA DO GASTO PÚBLICO (DEREITO ORZAMENTARIO).

LECCION 2:

Contido e estrutura dos Orzamentos Xerais do Estado. O problema da natureza xurídica da Lei de Orzamentos. O ciclo orzamentario.- Principios que rexen a formación do Orzamento. Execución e control do Orzamento.

LECCION 3

Orzamentos dos Organismos autónomos. Os Orzamentos dos CC.AA e das entidades locais.

III.- Os INGRESOS PUBLICOS.

LECCION 4

Estrutura do poder tributario no Estado español. Os principios constitucionais. Os principios de xeneralidade, capacidade contributiva, igualdade, progresividade e non confiscatoriedad.

LECCION 5

Os ingresos públicos. Concepto e clases. Ingresos de Dereito privado. Os ingresos de Dereito público. O tributo. Concepto e clases. Impostos, taxas e contribucións especiais. Distinción entre taxas e prezos públicos. A parafiscalidad.

LECCION 6

As fontes do Dereito Financeiro. Nocións xerais.A Constitución. A Lei. O principio de legalidade tributaria. O Decreto-Lei. A delegación lexislativa e a deslegalización. O regulamento. Os convenios internacionais en materia tributaria. O Dereito da Unión Europea. Outras fontes.

LECCION 7

Eficacia das normas tributarias no espazo e no tempo.

LECCION 8

A aplicación da norma tributaria. A interpretación da norma tributaria. O %ou201Cconflicto%ou201D na aplicación da norma.

LECCION 9

A relación xurídica tributaria e a obrigaón tributaria. O feito imponible. A exención tributaria.

LECCION 10

Suxeitos da obrigaón tributaria. Suxeitos pasivos (contribuíntes e substitutos), responsables e sucesores nas débedas tributarias.

Capacidade de obrar tributaria. Representación. Domicilio fiscal.

LECCION 11

A base imponible. Métodos e réximes de determinación da base imponible. A base liquidable. Tipo de gravame. A cota tributaria. A débeda tributaria en sentido amplo.

LECCION 12

Extinción da obrigaón tributaria. Pago. Adiamento e fraccionamiento do pago. Prescrición. Compensación.

LECCION 13

Os procedementos tributarios: consideracións xerais e normas comúns. Os deberes de colaboración do suxeito pasivo e de terceiros. O deber da Administración de informar e asistir ao contribuínte no cumprimento das obrigaóns tributarias. As consultas á Administración. Proba. Notificacións. Entrada no domicilio dos obrigados tributarios.

LECCIÓN 14

Os procedementos de xestión tributaria. Declaración tributaria e declaración-liquidación. A liquidación tributaria.

LECCION 15

A comprobación no ámbito da xestión tributaria.

A Inspección tributaria. Organización, funcións e procedemento. Documentación da actuación inspectora.

LECCION 16

A recadación da débeda tributaria en período voluntario. O ingreso extemporáneo voluntario. Procedemento de prema. Oposición á execución, tercerías e suspensión da execución.

LECCION 17

A revisión de actos en vía administrativa. Procedemento de declaración de nulidade. Revogación e revisión de actos tributarios. Declaración de lesividade. Procedemento de devolución de ingresos indebidos. O recurso de reposición previo ao económico-administrativo. As reclamacións económico-administrativas.

LECCION 18

Infraccións tributarias: natureza e clases. Elementos: acción, tipicidade, antijuridicidade, culpabilidade.

As sancións tributarias. Clases. O procedemento para a aplicación das sancións tributarias. Os delitos contra a Facenda Pública.

LECCION 19

O sistema tributario español. Concepto e caracteres. Estrutura.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A4 A7	30	0	30
Análise de fontes documentais	A6 A9	12	12	24
Estudo de casos	A11 B6 B7 B9 B10 B13 B2 B3 B4 C3 C5 C6 C7 C8	12	12	24
Proba obxectiva	A1 A8 A10 B3 B4 C6	4	8	12
Atención personalizada		60	0	60

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóse reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.
Estudo de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Proba obxectiva	Proba na que se combinan preguntas curtas, de resposta múltiple e supostos prácticos, valorando a capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.), creatividade e espírito crítico. Permite medir as habilidades como a capacidade de crítica, de síntese, de comparación, de elaboración y de orixinalidade do estudante, polo que implica un estudo amplo e profundo dos contidos, sen perder de vista o conxunto das ideas e das súas relacións.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

<p>Análise de fontes documentais</p> <p>Estudo de casos</p>	<p>O módulo de atención personalizada está pensado para:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Atender persoalmente as dúbidas que poidan suscitarse ao fío das leccións maxistrals. -Resolver cuestións expostas ao fío dos supostos prácticos entregados aos alumnos -Axudar a atopar o material que os alumnos precisan para realizar os traballos que se lles asignen <p>As medidas anteriormente sinaladas resultarán especialmente importantes en relación co alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia. Asimesmo, para os estudantes que se atopen nesta situación establecerase ao inicio do curso académico un plan personalizado de entrega de traballos (preferentemente a través de medios electrónicos), tutorización, e seguimento do aprendizaxe que permita garantir a adquisición dos coñecementos e competencias propias da asignatura.</p>
---	--

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
<p>Análise de fontes documentais</p>	<p>A6 A9</p>	<p>Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.</p>	<p>10</p>
<p>Estudo de casos</p>	<p>A11 B6 B7 B9 B10 B13 B2 B3 B4 C3 C5 C6 C7 C8</p>	<p>Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.</p> <p>A puntuación correspondente aos apartados "Análise de fontes documentais" e "Estudo de casos", computará conxuntamente con un máximo, para os dous apartados, do 20% da puntuación global da asignatura. Esta puntuación unicamente poderá obterse mediante a participación activa nas sesións prácticas e a entrega escrita dos supostos requeridos deste feito polo profesor.</p> <p>A puntuación obtida nestos apartados en primeira oportunidade, gardarase tamén para a segunda oportunidade.</p>	<p>10</p>
<p>Proba obxectiva</p>	<p>A1 A8 A10 B3 B4 C6</p>	<p>Proba na que se busca responder a preguntas curtas, de resposta múltiple e supostos prácticos, valorando a capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.), creatividade e espírito crítico. Permite medir habilidades como a capacidade de crítica, de síntese, de comparación, de elaboración e de orixinalidade do estudante; polo que implica un estudo amplo e profundo dos contidos, sen perder de vista o conxunto das ideas e as súas relacións.</p> <p>A proba obxectiva terá un peso dun 80% na calificación da asignatura</p>	<p>80</p>

Observacións avaliación

Respecto ao alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, manterase a mesma ponderación enriba descrita respecto aos instrumentos de avaliación. Desesta maneira:

-A entrega dos traballos correspondentes aos apartados "Análise de fontes documentais" e "Estudo de casos", que se fará a través dos medios acordados cos profesores ao inicio do curso, terán un peso do 20% na cualificación final da asignatura. En segunda oportunidade gardarás as cualificacións obtidas en primeira oportunidade neste apartado.-Respecto ao sinalado no apartado de "Proba obxectiva", manterase tamén a porcentaxe do 80% na cualificación final da asignatura, tanto en primeira como en segunda oportunidade. En relación cos distintos traballos que os alumnos deban entregar ao profesor para a súa cualificación, a súa realización fraudulenta implicará directamente a cualificación de suspenso "0" na materia na oportunidade correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación de cara a convocatoria extraordinaria.

Fontes de información

Bibliografía básica

Bibliografía recomendada básica: Derecho Financiero y Tributario. Parte General, Isaac Merino Jara (dir.), Manuel Lucas Durán (coord.), 10ª Edición, Tecnos, 2021 (ou edición posterior, de publicarse) Curso de Derecho Financiero y Tributario, Juan Martín Queralt, Carmelo Lozano Serrano, José Manuel Tejerizo López, Gabriel Casado Ollero, Germán Orón Moratal, 32ª Edición, Tecnos, 2021. (ou edición posterior, de publicarse) Derecho Financiero y Tributario. Parte General, Fernando Pérez Royo, Francisco Carrasco González, 31ª Edición, Civitas, 2021. (ou edición posterior, de publicarse)

Bibliografía complementaria

Bibliografía recomendada complementaria: Derecho y Práctica Tributaria, Miguel A. Caamaño Anido y otros, Colegio Economistas-REAF, 2018. La Constitución fiscal de España, Álvaro Rodríguez Bereijo, Estudios Constitucionales, Madrid, 2015. Estudios de Derecho Constitucional Tributario, Carlos Palao, Thomson Reuters, Madrid, 2018. Derecho Financiero y Tributario. Parte General. Lecciones de Cátedra, Alejandro Menéndez Moreno, 22ª Edición, Civitas, 2021. Curso de Derecho Financiero, Rafael Calvo Ortega, Juan Calvo Vérguez, 26ª Edición, Civitas, 2022 Manual del Sistema Tributario español, Jaime García Añoveros y otros, 8ª Edición, Civitas, 2000. Derecho Tributario, Juan Martín Queralt, Carmelo Lozano Serrano, José Manuel Tejerizo López, 25ª Edición, Aranzadi, 2020 Derecho Financiero y Tributario, Carlos Palao Taboada, Cóllex, 1987. Manual de Derecho Presupuestario, Miguel Ángel Martínez Lago, Cóllex, 1992. RECURSOS WEB: -Página oficial del Ministerio de Hacienda conteniendo: a) Legislación tributaria actualizada; b) proyectos normativos; c) doctrina administrativa Dirección General de Tributos y TEAC: www.meh.es -Página oficial de la Agencia Estatal de administración tributaria conteniendo: a) Legislación tributaria actualizada; b) guías para la liquidación de impuestos; c) consultas más frecuentes; y d) links o enlaces con otras Administraciones tributarias y entes dotados de poder tributario: www.aeat.es -Página oficial de la OCDE donde se recogen: a) importantes materiales que son fuente indirecta de Derecho tributario; y b) enlaces con otras administraciones tributarias: www.oecd.org -Página oficial de la Comisión de la UE donde se recogen: a) novedades sobre normativa y jurisprudencia comunitaria en materia tributaria; b) enlaces referidos a páginas oficiales de la UE donde se recoge la legislación comunitaria-tributaria y financiera; c) informes, códigos de conducta, recomendaciones, y decisiones de instituciones comunitarias en materia financiera y tributaria: http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/taxation/index_en.htm -Página web UDC: WestLaw, Westlaw International Códigos de leyes financieras y tributarias recomendados Tanto los manuales como los códigos de leyes serán manejados, siempre, en su última edición publicada.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías